

Tilsynsrapport

Dagtilbud: Mælkevejen/Helgesvej
Dato: 23. september 2023

Dagtilbudsafdelingen

Indledning

På baggrund af det pædagogiske tilsyn er der udarbejdet nedenstående sammenfatning og vurdering af dagtilbuddet.

Dagtilbud:	Mælkevejen/Helgesvej
Tilsynstype:	Ordinært tilsyn
Sagsnummer:	28.06.08-K09-31-22
Dato for observation	12. september 2022
Dato for tilsynsmøde:	20. september 2022
Ledelse:	Jette Vergo (leder), Susanne Mathiassen (pædagogisk leder)
Medarbejderrepræsentanter:	Cecilie Østergaard 8pædagog + TR)
Forældrebestyrelsesrepræsentant:	Michael Kristensen
Kontaktkonsulent:	Jette Hummel
Tilsynskonsulent:	Lisbeth O. Friis

Tilsynets formål og indhold

Formålet med det pædagogiske tilsyn er todelt, idet det både har et kontrolperspektiv ift. overholdelse af den gældende lovgivning samt Vejle Kommunes målsætninger og prioriterede indsatser i dagtilbud. Det pædagogiske tilsyn er også en kvalitetssikring af nuværende praksis og en mulighed for drøftelse af udviklingsmuligheder i det enkelte dagtilbud.

Tilsynets indhold indebærer følgende:

Samlet konklusion

Vurdering af den pædagogiske kvalitet tager afsæt i, hvad forskningen peger på i forhold til, hvad der har betydning for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der vurderes både på strukturel kvalitet, proceskvalitet og resultat-kvalitet, som udgør tre hoveddimensioner i vurdering af dagtilbudskvalitet.

Børnehuset Mælkevejen/Helgesvej Børnehave er et dagtilbud med to afdelinger. De er i alt normeret til ca. 42 vuggestuebørn og 110 børnehavebørn.

Det vurderes, at der arbejdes ud fra den lov- og forvaltningsmæssige ramme. Generelt vurderes det, at der er et inspirerende og udviklende lege-læringsmiljø i Mælkevejen/Helgesvej. Der er et særligt fokus på børns medbestemmelse og beskyttelse af børns leg. En leg afbrydes fx ikke af samlinger, hvilket giver børnene mulighed for længerevarende fordybelse. Der er generelt en pædagogisk bevidsthed og gode pædagogiske overvejelser om, hvordan der skabes de bedste betingelser og rammer for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Der er gode eksempler, hvor børnene har tilgængelige og nærværende voksne, hvilket bl.a. fremmer børnenes deltagelse, opmærksomhed og fordybelse. Der er ligeså eksempler på, hvor børnenes muligheder for nærværende og udviklingsfremmende samspil er varierende, hvilket har sammenhæng med organisering af personalet samt deres positionering og tilgængelighed. Kvaliteten kan højnes ved at forholde sig til fokus- og opfølgningsskemaer samt de løbende anbefalinger der er igennem rapporten.

Fokuspunkter:

- Overvej gerne hvilke fordele og opmærksomhedspunkter "det løbende måltid" har.
- Overvej "vinkevinduet" fordele og udfordringer i forhold til forstyrrelser.
- Fokus på, hvordan garderoben anvendes. Kan børnene deles i mindre grupper sammen med tilgængelige og nærværende voksne, som kan støtte og motivere børnene i deres mestring?
- Fokus på, hvordan nye kollegaer for viden om kerneopgaven.
- Fokus på, hvad der møder forældrene af informationer og hvordan det præsenteres på tavler og i indgangspartiet.

Opfølgningsskemaer:

- Hav en opmærksomhed på, hvordan organisering og positionering af personalet har betydning for nærværende samspil og fordybelse. Hvordan undgås forstyrrelser?
- Overvej hvordan det understøttende og sproglige læringsmiljø kan højnes i vuggestuen. Indbydes der til dialog, hvor samtalen har flere led? Er der leg med sprog i form af rytme, sproglege, sange mv.? Er der sprogstimulerende materialer der inspirerer og understøtter børnenes sproglige udvikling?

Henstillinger:

- Ingen

Tilsynets observationer

Der er observeret ud fra, hvad forskning viser, er de vigtigste kontekster for et barns udvikling i de nærmeste omgivelser; relationer, fysiske omgivelser og lege- og aktivitetsmuligheder. De tre områder er de mest grundlæggende for den pædagogiske kvalitet. Der er observeret i tre timer en formiddag, halvanden time i hver afdeling. Leder og pædagogisk leder deltog også i observationerne og der er konsensus, om det tilsynet så den pågældende dag. Ledelsen påpeger, at der i afdeling Helgesvej var personaleforhold, der påvirkede dagen samt personalet i vuggestuen i afdeling Mælkevejen var nervøse og utrygge ved at blive observeret og derfor fremstod mere tavse end normalt.

Fysiske omgivelser

Indretningen af de fysiske omgivelser – inde og ude – har stor betydning for børnenes muligheder for erfaringsdannelse og for daginstitutionens sociale liv og dermed for børnenes udvikling og læring. Barnet er i en periode, hvor erfaringer og læring sker gennem det at undersøge og gå på opdagelse. Barnets hele færden i institutionen danner grundlag for erfaringsdannelse. Rummene skal danne ramme og invitere til gode læringsoplevelser. En forudsætning for at det lykkes er at rum og indretning indgår som væsentlige elementer i de pædagogiske overvejelser og valg. (KIDS, s. 38)

Observationer omhandlende de fysiske omgivelser

Afdeling Helgesvej

Afdeling Helgesvej har til huse i en ejendom, hvor der tidligere har været lejligheder. Det betyder, at de fysiske rammer bærer præg af både større og mindre rum, som giver forskellige muligheder for leg. Der er funktionsopdelte rum, fx naturstuen, stuen; værkstedet og dukkekrogen. Husets kroge er udnyttet, hvor der bl.a. er lavet læsekrog og hule, hvor børn kan sidde uforstyrret.

Funktionsrummene fungerer som tematiserede lege-læringsmiljøer, hvor der er tilgængelige og understøttende lege og aktivitetsmaterialer, som virker inspirerende og udviklende for børnenes leg.

På legepladsen er der både mulighed for fysisk udfordrende leg og rolige lege. Der er både bålhytte, balancebom, hængekøjer, sandkasse, gynger mv.

I værkstedet er der også et "vinkevindue", hvor børn vinker til deres forældre. Der er flere afbrydelser ved de børn og voksne, som opholder sig og leger i netop dette rum i forbindelse med aflevering og vinkning. Det længerevarende samspil mellem både børn og voksne og børn-børn forstyrret gentagende gange på trods af, at der er en voksen, som fremstår nærværende, opmærksom og sensitiv i forhold til børnene.

Afdeling Mælkevejen

I Børnehaven er der et stort fællesrum, som også er et gennemgangsrum. Der er etableret mindre legemiljøer i fællesrummet, så det indbyder til leg og fordybelse forskellige steder. Der er bl.a. en læsekrog med bøger og mulighed for at læse selv eller sammen med nogen.

Der er også funktionsopdelte rum, som indbyder til tematiseret leg. Der er tilgængelige materialer og legeredskaber, som understøtter og udvikler legen. Der er også billeder på kasser med legetøj, der hjælper børnene til at se, hvor noget bestemt legetøj hører til.

I Vuggestuen er det mere varierende, om der er tilgængelige legematerialer i børnehøjde. Der er fx et bilbord på hjul, men ingen biler som er tilgængelige. Der er også et legekøkken, hvor køkkenredskaberne skal findes frem af en voksen.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det at have fokus på følgende:

- Overvej gerne hvordan forstyrrelser kan mindskes i værkstedet. Er der brug for et vinkevindue?
- Overvej hvordan der kan skabes inspirerende lege-læringsmiljøer med tilgængeligt legetøj i børnehøjde. Er der gjort klar til leg? Har børnene mulighed for børneinitieret leg uden inddragelse af voksne?

Relationer

Relationer mellem barnet og de omgivende voksne samt relationen børn imellem har grundlæggende betydning for barnets udvikling. Det gælder f.eks. for barnets følelsesmæssige og social udvikling, dets kognitive udvikling, dets sproglige udvikling og dets selvudvikling. En udviklingsfremmende relation mellem pædagoger og børnene, en god relation mellem pædagogerne og forældrene og gode relationer børnene imellem, er væsentlige indikatorer på god pædagogisk kvalitet. (KIDS, s. 40)

Observationer omhandlende relationer

Afdeling Helgesvej

Der er gode eksempler på, hvor der er et udviklingsstøttende og nærværende samspil mellem en mindre gruppe børn og en voksen. Det observeres særligt i værkstedet, hvor en voksen sidder sammen med en gruppe børn rundt om et bord, hvor der tegnes. Der er gjort klar med tilgængelige materialer, hvilket frigiver tid til fælles opmærksomhed og nærvær. Der er gensidig dialog, engagement og inkludering af de børn, der kommer til. Den voksne fremstår sensitiv, nærværende, omsorgsfuld og opmærksom på alle børn omkring sig og børnene inddrages og lyttes til.

Der er også en mindre gruppe børn, der leger sammen med en voksen i dukkekrogen. Den voksne veksler imellem at være deltagende, støttende og observerende, hvilket fremmer de gode betingelser for børnenes leg. Børnene er engagerende og fordybet i legen.

Der er også eksempler, hvor de voksne omkring børnene ikke er tilgængelige og opmærksomme, men i stedet optaget af praktiske ting, koordinering og samtale med kollegaer, hvilket får betydning for nogle børns deltagelse og manglende støtte til mestring.

Afdeling Mælkevejen

Tilsynet er primært i vuggestuen, hvor en gruppe på syv børn og fire voksne gør klar til frokostmåltidet. Børn og voksne er fordelt ved to borde, hvilket er et godt udgangspunkt. Dog opleves børnenes muligheder for nærværende og udviklingsstøttende samspil, hvor der er tilgængelige og opmærksomme voksne, der understøtter og bekræfter børnenes behov, følelser og oplevelser, som udfordret. Der er gentagende afbrydelser og forstyrrelser, hvilket bl.a. ses ved at alle fire voksne henter mad ved rullebordet (på samme tid) og der puttes også løbende børn, hvilket tilsammen medfører, at der flere gange er børn, der sidder uden voksen.

Der er eksempler i måltidssituationen, hvor en voksen bekræfter et barn fx ved at sige "årh, du er sulten". Der er få dialoger mellem børn og voksne og der sættes ikke ord på børnenes eller de voksnes handlinger som fx "uhm, det smager godt" eller "nu vasker jeg lige din mund og dine hænder". Der er også et barn, der sidder selv ved bordet. De andre børn er færdige og de voksne rydder op, putter barn eller sidder på gulvet med de resterende børn.

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at arbejde med:

- Overvej hvordan det pædagogiske personales positionerer og fordeler sig. Er der forskellige roller for personalet – dem der fordyber sig og dem der assisterer?
- Overvej hvilke praktiske opgaver der kan vente eller inddrag gerne børnene, så de er deltagende og derfor får mulighed for nærværende samspil og omsorg.
- Overvej hvordan nye medarbejdere bliver klædt på til kerneopgaven. Hvilke opgaver er vigtigere end andre?
- Overvej hvordan rammen for leg og igangsættelse af leg – inspirerer de voksne til spontan leg og fordybelse?
- I vuggestuen er der brug for en organisering og struktur, som sikrer færre forstyrrelser og nærværende og tilgængelige voksne, så børnene oplever tryghed, forudsigelighed og mulighed for støtte til læring.

Leg og aktivitet

For at kunne udvikle sig har børnene brug for at lege med andre børn og for at blive mødt af nærværende voksne. Der skal være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder. Noget at være sammen om i et fælles tredje. Børn lærer og udvikler sig gennem leg med hinanden og gennem aktiviteter, der tager udgangspunkt i barnets interesser, alder og udvikling sammen med andre børn og med voksne. Hvordan voksen kommunikerer og interagerer med børn i samspil fra den helt tidlige barndom med de fysiske læringsmiljøer (bøger, legesager), er essentielt for børns læring og udvikling. Der skal derfor være tilbud om aktiviteter og gode lege- og læringsmuligheder i institutionerne. (KIDS, s. 44)

Observationer omhandlende leg og aktivitet

Afdeling Helgesvej

I afdeling Helgesvej har børnene en høj grad af medindflydelse i, hvor de vil lege og hvad de vil lege. Det er også muligt at ændre valg, så selvom barnet har været indenfor, er det også muligt at komme udenfor. Der er også et fokus på ikke af afbryde en god leg og derfor er

formiddagsmåltidet fx "løbende" og det er også fleksibelt i forhold til, hvor det serveres og indtages.

Det prioriteres, at der både er leg ude og inde igennem hele dagen. På legepladsen er der lavet kasser med forskellige legeredskaber, som kan tages frem og der er ofte gang i flere aktiviteter og lege. I det tidsrum tilsynet observerer, er der formiddagsmad for de børn, som gerne vil have. Børnene kommer løbende til og måltidet strækker sig over længere tid. Der er en mindre gruppe børn, som lytter til musik. Der er også børn, der ikke er i leg med nogen, som har brug for hjælp til at komme i gang.

Afdeling Mælkevejen

I Børnehaven summer det af leg og fordybelse. Børn og voksne er fordelt i mindre grupper. Der er intensitet og engagement i legen, hvor den voksne er medvirkende til at skabe vilkår for legen, så børnene indgår i gode legeoplevelser med hinanden. Der er eksempelvis leg i dukkekrogen, hvor en gruppe børn og en voksen både "laver mad" og passer dukkebørn. Både børn og voksen er engageret og fordybet og der er dialoger og forhandlinger om, hvordan legen skal udvikle sig. Det er et godt eksempel på, hvordan de fysiske omgivelser, tilgængelighed af materialer samt deltagende og nærværende voksen får betydning for børnenes engagement, deltagelse og udvikling af legen.

I vuggestuen er der efter måltidet en leg i og omkring legekøkkenet. En voksen sidder på gulvet og veksler imellem at være deltagende, støttende, inspirerende og opmuntrende i legen med børnene. Den voksne er imødekommende over for børnenes initiativer og der benævnes og bekræftes løbende på børnenes initiativer og handlinger. Der er god stemning og fælles begejstring i samspillet-

Anbefalinger og spørgsmål til refleksion:

Med henblik på at højne kvaliteten yderligere, anbefales det særligt at have fokus på følgende:

- Hav fortsat fokus på balancen mellem børne- og vokseninitieret leg. Overvej hvornår børn har brug for hjælp til leg og aktivitet?
- Overvej hvordan nye kollegaer får viden om, hvad der forventes i forskellige situationer. Er det barnet der skal tage initiativ til kontakt og leg? Hvem er evt. rollemodel for nye?
- Overvej fordele og opmærksomhedspunkter ved "løbende" måltider. Er det lige for alle børn?
- Overvej hvordan I kan skabe legemiljøer med tilgængelige legeredskaber, som børnene selv kan finde frem (særligt i vuggestuen).

Prioriterede indsatser og lovgivning

Den styrkede læreplan

Den styrkede læreplan anvendes som pejlemærke og ramme for det pædagogiske arbejde. Uddrag drøftes og diskuteres ofte på personalemøder og derfor har alle et kendskab og ejerskab af læreplanen.

Der arbejdes også ud fra aktionslæringsmodellen, som både indeholder praksisbeskrivelser og evaluering, som tager afsæt i den styrkede læreplan.

Sprogindsatser og understøttende sprogstrategier

Der er tre sprogansvarlige, som alle er en del af institutionens ressource-team. Der er udarbejdet sprog-funktionsbeskrivelse. Af sprogredskaber og sprogunderstøttende strategier anvendes både dialogisk læsning, fokusord, BogGlad, Hit med lyden og piktogrammer.

Stærkere fællesskaber / AKT

Der er udarbejdet AKT-funktionsbeskrivelse og AKT varetages af både afdelingsleder og en pædagog. De AKT-ansvarlige vidensdelere, giver sparring og feedback til kollegaer, hvilket har betydning for tidligere opsporing af udsatte børn og børnenes generelle trivsel og udvikling. AKT er også en del af ressource-teamet sammen med den pædagogiske leder.

Overgange

Der er samarbejdsaftaler for den gode overgang med både dagplejen, distriktsskolen og den interne overgang i Mælkevejen/Helgesvej. Der er nedsat et udvalg, som skal kvalificere de forskellige overgange.

Forældresamarbejdet

Forældrebestyrelsesformanden fortæller, at der er positive fortællinger om Mælkevejen/Helgesvej. Som forældre opleves der en tillid og imødekommenhed fra både personale og ledelse. Der er et godt samarbejde og forældrebestyrelsen føler sig inddraget.

Der er et særligt ønske fra forældrebestyrelsen om, at nyt personale præsenteres for forældrene, så alle ved, hvem der er personale.

Opfølgning

Kontakt-konsulent fra dagtilbudsafdelingen vil udføre et opfølgende tilsyn i første kvartal af 2023 med afsæt i de fokus- og opfølgningspunkter, som er blevet givet i dette tilsyn.